

El reg a l'hort

per JOSEP ROSELLÓ I OLTRA

L'hort és de regadiu per definició. Però regar és més que aportar aigua de manera regular als cultius; regar és una tècnica i també és un art. La tècnica ens permet aportar aigua a voluntat en funció de la quantitat disponible i de la seua qualitat; l'art consisteix a saber utilitzar l'aigua per aconseguir els nostres objectius de producció. Els agricultors majors saben per experiència com regar bé: cal entendre les plantes i el lloc on estan. No es tracta que les plantes sempre tinguin aigua, sinó que en tinguin quan fa falta, i no sempre fa falta d'igual manera.

Al llarg d'aquesta sèrie de reflexions hortícoles hem vist que hi ha plantes com els encisams que demanen terres sempre fresques, però mai entollades; altres com els llegums, que se sembren de saó i no es tornen a regar fins que no han emergit de terra, i altres cultius, com la carabassa, que cal deixar de regar al final del cicle perquè madure bé. També s'ha comentat que no ha de faltar aigua al trasplantament, però que després, a algunes verdures com la tomaca o el pebre, no se'ls en dona molta; fins i tot es fa patir un poc la planta, per facilitar que les arrels s'endinsen a la terra; açò vindrà molt bé a l'estiu. Per últim, també hem contat com fan els llauradors valencians amb el cacau: acurten l'aigua per forçar la floració primerenca i prop de terra; així fa més collita. En cada moment, l'aigua s'ajusta sàviament a la conducció de la planta.

És sabut que els tipus de terres condicionen el reg: les molt sorrenques a penes retenen l'aigua i cal regar-les freqüentment. Les argiloses sí que la conserven i el reg ha de ser acurat perquè no siga excessiu; en canvi, quan manca l'aigua, la terra es fa dura i les plantes pateixen. Conèixer el comportament de l'aigua a la nostra terra és fonamental per a tindre criteri de reg.

També ho és aplicar bones tècniques agronòmiques: el sòl nu perd l'aigua més ràpidament que quan el treballam o el protegim amb un encoixinat, però, atenció: si cobrim el sòl amb plàstic o materials poc porosos, perdem de vista l'estat de la terra i alterem l'evaporació de l'aigua; sense voler, podem entollar o assecar massa el sòl i perjudicar la planta.

Per descomptat, el temps atmosfèric condiciona el reg: si està a punt de ploure, és difícil decidir si reguem o no; sumar el reg i la pluja pot ser massa aigua. Els vells prenien la decisió interpretant els senyals de l'oratge; nosaltres ens podem basar en les previsions meteorològiques, que són prou fia-

Josep Roselló i Oltra

«Regar és més que aportar aigua de manera regular als cultius; regar és una tècnica i també és un art»

bles a pocs dies. A més de veure si plourà o no, també ens interessa si farà molta o poca calor. Si els mapes del temps diuen que ve ponent, no hem d'esperar fins que hi arribe per a regar: les verdures pateixen molt pel vent sec i aquest ens pot llançar a perdre la collita. Fins i tot l'hora del reg és important: en ple estiu, regar a la nit refresca i millora l'estat de les plantes. Per contra, regar a les hores centrals del dia, amb la calor, és molt perillós i no s'ha de fer.

En general, es pot dir que les necessitats de les plantes són creixents des de la fase juvenil fins a la maduresa i època de fructificació i collita. Per tant, és lògic no regar igual una planta jove amb poques fulles que una planta gran amb moltes fulles, flors i fruits demandant aigua.

L'experiència dels horts personals que coneixem és que es rega massa sovint i sense saber per què es rega. És cert que en aquests horts es barregen plantes diferents i açò en dificulta el reg, però també forma part del saber agrari tindre en compte açò a l'hora de decidir quines espècies van juntes. Com veiem, regar és un art que cal aprendre, un estímulo més, perquè regar no és aportar aigua i prou... 🌱

JOSEP ROSELLÓ I OLTRA. Tècnic agrícola. Estació Experimental Agrícola de Carcaixent (València).